

ЛЬВОВЧКІН

Максим Олександрович

УДК 334.72(477)

ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ

THE FEATURES OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP REGULATION IN UKRAINE

аспірант кафедри політичної економії, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

У статті досліджено особливості регулювання державно-приватного партнерства, наведено законодавчі акти, що регулюють державно-приватне партнерство в Україні. Досліджено діяльність органів регулювання державно-приватного партнерства. Встановлено, що Міністерство економічного розвитку і торгівлі України – спеціально уповноважений орган стосовно питань державно-приватного партнерства, основним завданням якого є формування та гарантування здійснення політики у галузі державно-приватного партнерства, організація контролю реалізації договорів, які укладені у межах державно-приватного партнерства. Запропоновано напрями удосконалення регулювання державно-приватного партнерства в Україні.

В статье исследованы особенности регулирования государственно-частного партнерства, приведены законодательные акты, регулирующие государственно-частное партнерство в Украине. Исследована деятельность органов регулирования государственно-частного партнерства. Установлено, что Министерство экономического развития и торговли Украины – специально уполномоченный орган по вопросам государственно-частного партнерства, основной задачей которого является формирование и обеспечение осуществления политики в области государственно-частного партнерства, организация контроля реализации договоров, заключенных в рамках государственно-частного партнерства. Предложены направления совершенствования регулирования государственно-частного партнерства в Украине.

The article studies peculiarities of regulation of public-private partnerships, given the legislation governing public-private partnership in Ukraine. The activity of bodies of regulation of public-private partnerships is studied. It is established that the Ministry of economic development and trade of Ukraine – specially authorized body on public-private partnership, whose main task is the formation and implementation of policy in the area of public-private partnership, organization of control of implementation of contracts concluded within the framework of public-private partnerships. The ways of improving regulation of public-private partnership in Ukraine are suggested.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, законодавство, органи державного регулювання

Ключевые слова: государственно-частное партнерство, законодательство, органы государственного регулирования

Keywords: public-private partnership, legislation, government regulation

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Досвід України у використанні механізмів державно-приватного партнерства сьогодні є доволі обмеженим (упродовж 1992-2012 рр. реалізовано лише 54 проекти ДПП), а існуючі практики є недостатньо поширеними. Ключовими проблемами регулювання проектів ДПП – є невизначеність методології державної підтримки, недостатність фінансових державних ресурсів для впровадження проектів, невідповідність принципів і підходів у сфері

державно-приватного партнерства міжнародним принципам. Натомість, державно-приватне партнерство є ефективним механізмом посилення інвестиційної діяльності та вирішення проблем стратегічної перебудови економіки і на сьогодні особливої актуальності набуває розгляд питання аналізу регулювання державно-приватного партнерства в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Дослідження державно-приватного партнерства

здійснювали такі науковці як : Бобирєв Д.Б. [1], Дідченко О.І. [4], Ляпін Д. [5], Москаленко С.А. [4], Павлюк А. [5], Філіпова Н.В. [30] та інші. Проте, ними не зацентовано достатньо уваги на проблемах державного регулювання ДПП. Зокрема, напрацьований науковцями та практиками і прийнятий 01.07.2010 р. Закон України «Про державно-приватне партнерство», до кінця не відпрацював механізм реалізації проектів державно-приватного партнерства, а тільки накопичив додаткові питання та зауваження.

МЕТА СТАТТІ полягає у дослідженні особливостей регулювання державно-приватного партнерства в Україні та пошук шляхів його покращення.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Основою регулювання ДПП в Україні – є законодавче (правове) регулювання. В Україні протягом тривалого часу формуються правові засади для розвитку окремих форм ДПП. Нині законодавчу базу розвитку ДПП становлять: Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України та інші законодавчі акти України серед яких [31]:

– Закон України «Про державно-приватне партнерство» від 01.07.2010 р. № 2404-VI, який визначає правові, економічні та організаційні засади взаємодії держави та приватних партнерів, регулює відносини, пов'язані з підготовкою, виконанням і розірванням договорів, які підписуються в рамках ДПП, а також установлює гарантії дотримання прав і законних інтересів сторін цих договорів [9];

– Закон України «Про концесії» від 16.07.1999 р., який діє в редакції від 08.07.2011 р., визначає поняття та правові засади регулювання відносин концесії державного та комунального майна з метою

підвищення ефективності його використання і забезпечення потреб громадян України у товарах (роботах, послугах) [21];

– Закон України «Про концесії на будівництво і експлуатацію автомобільних доріг» від 14.12.1999 р., який діє в редакції від 15.01.2009 р. № 891-VI, визначає особливості будівництва та/або експлуатації автомобільних доріг загального користування на умовах концесії [22];

– Закон України «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, тепlopостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності» від 21.10.2010 р. № 2624-VI, яким передбачено спрощений порядок передачі в оренду чи концесію зазначених об'єктів, встановлення умов захисту капіталовкладень приватного інвестора [24] та інші (див. табл.1.).

Отже, до Законів України, які регулюють відносини у сфері державно-приватного партнерства відносимо: «Про державно-приватне партнерство», «Про фінансовий лізинг», «Про концесії», «Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг», «Про управління об'єктами державної власності», «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, тепlopостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо здійснення спільної діяльності», «Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів паливно-енергетичного комплексу, що перебувають у державній власності», «Про відкритість використання публічних коштів». Окрім законів діють ще підзаконні акти, серед яких Постанови Кабінету Міністрів та накази Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (табл. 2).

Таблиця 1

Законодавчі акти, що регулюють державно-приватне партнерство в Україні

[складено автором на основі [9; 29;21;22; 28; 24; 8; 23; 7]]

№ з/п	Назва Закону	Номер та дата прийняття
1	Про державно-приватне партнерство	від 01.07.2010 року № 2404-VI [9]
2	Про фінансовий лізинг	від 16.12.1997 № 723/97-ВР [29]
3	<u>Про концесії</u>	від 16.07.1999 року № 997-XIV [21]
4	<u>Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг</u>	від 14.12.1999 року № 1286-XIV [22]
5	<u>Про управління об'єктами державної власності (Стаття 5)</u>	від 21.09.2006 року № 185-V [28]
6	<u>Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, тепlopостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності</u>	від 21.10.2010 року № 2624-VI [24]
7	<u>Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо здійснення спільної діяльності</u>	від 08.07.2011 № 3686-VI [8]
8	<u>Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів паливно-енергетичного комплексу, що перебувають у державній власності</u>	від 08.07.2011 року №3687-VI [23]
9	<u>Про відкритість використання публічних коштів</u>	від 17.02.2015 року №0949 [7]

Постанови Кабінету Міністрів України, які діють у сфері державно-приватного партнерства в Україні
 [складено автором на основі [25; 10; 13; 26; 11; 15; 16; 2; 18; 14; 17; 27]]

№ з/п	Назва постанови КМУ	Номер та дата прийняття
1	Про реєстр концесійних договорів	від 18.01.2000 року № <u>72</u> [25]
2	Про затвердження Методики розрахунку концесійних платежів	від 12.04.2000 року № <u>639</u> [10]
3	Про затвердження Положення про проведення концесійного конкурсу та укладення концесійних договорів на об'єкти права державної і комунальної власності, які надаються у концесію	від 12.04.2000 року № <u>642</u> [13]
4	Про схвалення Концепції розвитку державно-приватного партнерства у житлово-комунальному господарстві	від 16.09.2009 року № <u>1184-р</u> [26]
5	Про затвердження Методики виявлення ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними	від 16.02.2011 року № <u>232</u> [11]
6	Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реалізації пілотних проектів у сфері житлово-комунального господарства	від 28.02.2011 року № <u>160</u> [15]
7	Про затвердження Порядку надання державної підтримки здійсненню державно-приватного партнерства	від 17.03.2011 року № <u>279</u> [16]
8	Деякі питання організації здійснення державно-приватного партнерства	від 11.04.2011 року № <u>384</u> [2]
9	Про затвердження Порядку та умов надання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виконання інвестиційних програм (проектів)	від 18 травня 2011 року № <u>520</u> [18]
10	Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру інвестиційних проектів та проектних (інвестиційних) пропозицій	від 18 липня 2012 року № <u>650</u> [14]
11	Про затвердження Порядку та критеріїв оцінки економічної ефективності проектних (інвестиційних) пропозицій та інвестиційних проектів	від 18 липня 2012 року № <u>684</u> [17]
12	Про схвалення Концепції розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013-2018 роки	від 14 серпня 2013 року № <u>739-р</u> [27]

Прийняття Закону України «Про державно-приватне партнерство» [9] та відповідних підзаконних актів свідчить про бажання органів влади створити передумови для раціональної співпраці із бізнесом. Закон «Про державно-приватне партнерство» регулює договірні відносини держави і приватного сектору у формі концесії, спільної діяльності та інших договорів. У подальшому механізм взаємодії держави і приватного сектору на засадах державно-приватного партнерства регулюватиметься законодавством, гармонізованим із законодавством ЄС [27].

Розглянемо існуючі сьогодні органи регулювання ДПП, представлені на рис. 1. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України є спеціально уповноваженим органом з питань державно-приватного партнерства. До його основних завдань віднесено формування та забезпечення реалізації політики у сфері ДПП. Міністерство проводить моніторинг ефективності діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого

самоврядування у сфері ДПП, організовує перевірки виконання договорів, укладених у рамках ДПП [6].

Окрім того, інші центральні органи виконавчої влади беруть участь у реалізації політики ДПП у відповідних сферах. Місцеві органи влади формують і забезпечують реалізацію політики розвитку ДПП на відповідному рівні управління. Така ситуація породжує дублювання функцій та виникнення суперечностей між органами влади. Суттєвою перешкодою для практичного запуску інвестиційних проектів на засадах ДПП, особливо на регіональному та місцевому рівнях, є відсутність кадрового забезпечення із відповідним рівнем методологічної та методичної підготовки. Діяльність працівників структурних підрозділів, які відповідають за сферу інвестиційної діяльності, спрямована насамперед на перерозподіл бюджетних коштів, виділених на інвестиційну діяльність, а не на створення сприятливих умов для залучення приватного капіталу в реальний сектор економіки [31].

Рис. 1. Органи регулювання державно-приватного партнерства [складено автором на основі [30]]

Мінекономрозвитку є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує [6]:

- формування та реалізує державну політику економічного, соціального розвитку і торгівлі, державну промислову політику, державну зовнішньоекономічну політику, державну політику у сфері технічного регулювання, оцінки відповідності та стандартизації, управління об’єктами державної власності, розвитку підприємництва, державно-приватного партнерства, державних закупівель, а також державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів;

- формування та реалізацію державної політики у сфері державної статистики, захисту прав споживачів, державного матеріального резерву, експортного контролю, інтелектуальної власності, інвестиційної діяльності і управління національними проектами, державної політики з контролю за цінами;

- формування державної політики у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, державної регуляторної політики та державної політики з

питань ліцензування, дозвільної системи, нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Мінекономрозвитку відповідно до покладених на нього завдань [5]:

- проводить моніторинг ефективності діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у сфері державно-приватного партнерства;

- організовує перевірки виконання договорів, укладених у рамках державно-приватного партнерства;

- проводить моніторинг, узагальнення та оприлюднення в установленому порядку результатів здійснення державно-приватного партнерства, у тому числі оцінку та моніторинг загального рівня ризиків державного партнера в договорах, укладених у рамках державно-приватного партнерства;

- проводить моніторинг дотримання вимог законодавства у сфері державно-приватного партнерства, у тому числі під час проведення конкурсів з визначення приватного партнера;

- бере участь в організації навчання і підвищення кваліфікації фахівців у сфері державно-приватного партнерства;

- веде облік договорів, укладених у рамках державно-приватного партнерства (див. табл. 3.).

Накази Мінекономрозвитку, які діють у сфері державно-приватного партнерства в Україні

[складено автором на основі [53; 14; 46; 54]]

№ з/п	Назва Наказу	Номер та дата прийняття
1	Про затвердження форми подання пропозиції щодо здійснення державно-приватного партнерства	від 16.08.2011 року № 40 [19]
2	Деякі питання проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства	від 27.02.2012 року № 255 [3]
3	Про затвердження Положення про оцінку та конкурсний відбір запропонованих міністерствами, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади інвестиційних проектів, що передбачають залучення коштів державного бюджету, і утворення комісії Міністерства економічного розвитку і торгівлі України з оцінки та конкурсного відбору інвестиційних проектів	від 13.06.2012 року № 697 [12]
4	Про затвердження форми проектної (інвестиційної) пропозиції, на основі якої готується інвестиційний проект, для розроблення якого може надаватися державна підтримка, Порядку розроблення та форми інвестиційного проекту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка	від 19.06.2012 року № 724 [20]

Українське законодавство містить широкий перелік сфер застосування ДПП, зокрема пошук, розвідка родовищ корисних копалин та їх видобування, виробництво, транспортування і постачання тепла та електроенергії, розподіл і постачання природного газу, будівництво та експлуатація об'єктів транспортної інфраструктури, машинобудування, збір, очищення та розподілення води, охорона здоров'я, туризм, оброблення відходів, управління нерухомістю тощо. Одночасно, аналіз світового досвіду свідчить про те, що зазвичай, держава регламентує обмежену кількість напрямків та форм реалізації державно-приватного партнерства. Це сприяє більш ефективному використанню державних ресурсів і спрямуванню їх на вирішення найбільш пріоритетних проблем.

Сьогодні спеціалісти виділяють ряд проблемних питань у законодавчій базі щодо реалізації державно-приватного партнерства, які потребують вирішення. По-перше, не врегульовано питання в області захисту прав інтелектуальної власності та трансферту технологій у рамках державно-приватного партнерства. По-друге, для ефективності державно-приватного партнерства потрібна політична стабільність не тільки закріплена законодавчо, а і практично реалізована. По-третє, не створено юридичного механізму використання корпоративних інструментів залучення фінансування, для цього потрібна розробка системи взаємодії партнерів у вигляді акціонерних товариств [4, с. 52].

Для вирішення проблемних питань регулювання ДПП в Україні першочергово необхідним є: поліпшення нормативно-правової та документальної бази регулювання відносин у рамках ДПП; поліпшення організаційно-інституційного забезпечення ДПП; формування гарантій захисту прав приватних інвесторів та органів влади в процесі розробки, затвердження та реалізації проектів.

ВИСНОВКИ

Державно-приватне партнерство – це дієвий засіб стимулювання покращення діяльності підприємств державної форми власності шляхом розвитку

партнерських взаємовідносин між державою і приватним сектором економіки. Аналіз законодавчої бази державно-приватного партнерства та основ його регулювання дає змогу виділити ряд проблем в даній сфері, що потребує негайного вирішення. Насамперед, необхідно врегулювати питання стосовно захисту права власності у межах державно-приватного партнерства. Окрім того, необхідно: напрацювання єдиного комплексного підходу розвитку державно-приватного партнерства в умовах збільшення конкурентоспроможності економіки; розподіл повноважень і відповідальності органів влади в умовах становлення ДПП; поліпшення механізму державного стимулювання (фінансового, організаційного, надання державних гарантій) ДПП; активізація умов взаємокоординації держави і бізнесу з ініціювання та реалізації проектів; поліпшення інституційної та організаційної спроможності органів влади для реалізації проектів ДПП залучення громадського сектору в умовах реалізації проектів ДПП.

Список використаних джерел

1. Бобирев Д.Б. Кластерний підхід – шлях до забезпечення конкурентоспроможності регіону / Д.Б. Бобирев [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/21_№№P_2010/Eco№omics/70597.doc.htm
2. Деякі питання організації здійснення Державно-приватного партнерства. Постанови Кабінету Міністрів України від 11.04.2011 року № 384. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/384-2011-%D0%BF?test=qY4Mfbtc78fVy6YUZi9OvkEchI4zgs80msh8Ie6>
3. Деякі питання проведення аналізу ефективності здійснення державно-приватного партнерства. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 27.02.2012 року № 255 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0399-12>
4. Дідченко О.І., Москаленко С.А. Державно-приватне партнерство: сутність, законодавство,

закордонний досвід / О.І. Дідченко, С.А. Москаленко // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії / ред. А.М. Ткаченко. - Запоріжжя, 2012. - Вип. 2. - С. 48 - 54.

5. Павлюк А. Щодо розвитку державно-приватного партнерства як механізму активізації інвестиційної діяльності в Україні. Аналітична записка [Електронний ресурс] / А. Павлюк, Д. Ляпін; Національний інститут стратегічних досліджень, 2012. - Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/816>

6. Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі. Постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 459 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/459-2014-%D0%BF>

7. Про відкритість використання публічних коштів. Закон України від 11.02.2015 № 183-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР) . - 2015. - № 16. - ст.109

8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо здійснення спільної діяльності. Закон України від 08.07.2011 № 3686-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР) . - 2012. - № 15. - ст.92

9. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 1 лип. 2010 р. // Голос України. - 2010. - 30 лип. (№ 140)

10. Про затвердження Методики розрахунку концесійних платежів. Постанови Кабінету Міністрів України від 12.04.2000 року № 639. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/639-2000-%D0%BF>

11. Про затвердження Методики виявлення ризиків, пов'язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними. Постанови Кабінету Міністрів України від 16.02.2011 року № 232. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/232-2011-%EF>

12. Про затвердження Положення про оцінку та конкурсний відбір запропонованих міністерствами, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади інвестиційних проектів, що передбачають залучення коштів державного бюджету, і утворення комісії Міністерства економічного розвитку і торгівлі України з оцінки та конкурсного відбору інвестиційних проектів. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 13.06.2012 року № 697. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1254-12>

13. Про затвердження Положення про проведення концесійного конкурсу та укладення концесійних договорів на об'єкти права державної і комунальної власності, які надаються у концесію. Постанови Кабінету Міністрів України від 12.04.2000 року № 642. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/642-2000-%D0%BF>

14. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру інвестиційних проектів та проектних (інвестиційних) пропозицій. Постанови Кабінету Міністрів України від 18 липня 2012 року № 650. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/650-2012-%D0%BF>

15. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для реалізації пілотних проектів у сфері житлово-комунального господарства. Постанови Кабінету Міністрів України від 28.02.2011 року № 160. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/160-2011-%D0%BF>

16. Про затвердження Порядку надання державної підтримки здійсненню державно-приватного партнерства. Постанови Кабінету Міністрів України від 17.03.2011 року № 279. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/279-2011-%D0%BF>

17. Про затвердження Порядку та критеріїв оцінки економічної ефективності проектних (інвестиційних) пропозицій та інвестиційних проектів. Постанови Кабінету Міністрів України від 18 липня 2012 року № 684. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/684-2012-%D0%BF>

18. Про затвердження Порядку та умов надання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на виконання інвестиційних програм (проектів) . Постанови Кабінету Міністрів України від 18 травня 2011 року № 520. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/520-2011-%D0%BF>

19. Про затвердження форми подання пропозицій щодо здійснення державно-приватного партнерства. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 16.08.2011 року № 40. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1217-11>

20. Про затвердження форми проектної (інвестиційної) пропозиції, на основі якої готується інвестиційний проект, для розроблення якого може надаватися державна підтримка, Порядку розроблення та форми інвестиційного проекту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 19.06.2012 року № 724. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1308-12/paran17#n17>

21. Про концесії. Закон України від 16.07.1999 № 997-XIV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 1999. - № 41. - ст.372

22. Про концесії на будівництво та експлуатацію автомобільних доріг. Закон України від 14.12.1999 № 1286-XIV // Відомості Верховної Ради України (ВВР) . - 2000. - № 3. - ст. 21

23. Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів паливно-енергетичного комплексу,

що перебувають у державній власності. Закон України від 08.07.2011 № 3687-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР) . – 2012. – № 18. – ст.157

24. Про особливості передачі в оренду чи концесію об'єктів централізованого водо-, тепlopостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності. Закон України від 21.10.2010 № 2624-VI// Відомості Верховної Ради України (ВВР) . – 2011. – № 11. – ст.71

25. Про реєстр концесійних договорів. Постанови Кабінету Міністрів України від 18.01.2000 року № 72. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/72-2000-%D0%BF>

26. Про схвалення Концепції розвитку державно-приватного партнерства у житлово-комунальному господарстві. Постанови Кабінету Міністрів України від 16.09.2009 року № 1184-р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1184-2009-%D1%80>

27. Про схвалення Концепції розвитку державно-приватного партнерства в Україні на 2013-2018 роки.

Постанови Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2013 року № 739-р. . [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/739-2013-%D1%80?test=qY4Mfbtc78fVy6YUZi9OvkEcH14zgs80msh8Ie6>

28. Про управління об'єктами державної власності. Закон України від 21.09.2006 № 185-V // Відомості Верховної Ради України (ВВР) . – 2006. – № 46. – ст.456

29. Про фінансовий лізинг. Закон України від 16.12.1997 № 723/97-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1998. – № 16. – ст.68

30. Філіпова Н.В. Регулювання державно-приватного партнерства в Україні / Н.В. Філіпова // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2014. – № 4 (24). – С. 26-33

31. Щодо розвитку державно-приватного партнерства як механізму активізації інвестиційної діяльності в Україні. Аналітична записка Національного інституту стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.№iss.gov.ua/articles/816>